

Plenum

Torsdag 6.6.2024 kl. 16.02—20.59

5. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tidsbegränsat stöd för anskaffning av fordon som drivs med alternativa drivkrafter

Regeringens proposition RP 46/2024 rd
Utskottets betänkande KoUB 7/2024 rd

Första behandlingen

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 5 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger kommunikationsutskottets betänkande KoUB 7/2024 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget. — Den allmänna debatten börjar, ledamot Ovaska, presentationsanförande.

Debatt

17.56 **Jouni Ovaska kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Samalla esittelypuheenvuoro aivan lyhyesti — mietintökin on lyhyt ja teksti tehokasta.

Tässä hallituksen esityksessähän ehdotetaan muutettavaksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan määräaikaisesta tukemisesta annettua lakia.

Valiokunta pitää hyvänä lakiehdotuksen yleistä tavoitetta edistää vaihtoehtoisten käyttövoimien liikennekäyttöä ja siten edesauttaa liikenteen päästövähennysten saavuttamista. Valiokunta pitää kyseistä lainsäädäntöä yleisesti kannatettavana ja saadun selvityksen mukaan toimivana.

Esityksessä ehdotetaan, että kaasukäyttöisen paketti- ja kuorma-auton hankintatuki myönnettäisiin jatkossa uudistetun de minimis -asetuksen nojalla ja siten niitä koskevissa säännöksissä huomioitaisiin uudistettu de minimis -asetus.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että eduskunnan lausuman mukaisesti lakiin palautettaisiin kaasu- ja etanolikonversioiden muuntotukea koskevat pykälät huomioden muu ehdotettua sääntelyä koskeva voimassa oleva lainsäädäntö.

Saadun selvityksen mukaan esityksellä ei ole vaikutuksia valtiontalouteen.

Valiokunta pitää hyvänä, että esityksen tarkoituksena on EU-lainsäädännön muutoksen huomioimisen lisäksi eduskunnan lausuman huomioon ottaminen ja käytettävissä olevien määrärahojen mahdollisimman tehokas käyttö.

Valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttumattomana.

Arvoisa rouva puhemies! Mietintöön sisältyy yksi vastalause.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Eskelinen.

Punkt i protokollet PR 62/2024 rd

17.58 Seppo Eskelinen sd: Arvoisa rouva puhemies! Niin kuin valiokunnan puheenjohtaja totesi, valiokunnassa ei lain sisältö ollut tietyiltä osin yksimielinen, ja teen lopuksi sitten lakiesityksiin vastalauseen muutosehdotuksineen.

Arvoisa rouva puhemies! Liikenteen siirtyessä fossiilisista polttoaineista kestäviin on tärkeää pyrkiä säilyttämään teknologianeutraali lähestymistapa. Uuden teknologian yleistymistä auttavat erilaiset tuet muutoksen alkuvaiheessa. Yhteiskunnan on järkevää tukea puhtaamman energian käyttöönottoa niin raskaan kuin henkilöliikenteenkin osalta. Olemassa olevan henkilöautokannan kannalta on tärkeää tarjota kansalaisille mahdollisuuksia kestävämpiin ratkaisuihin matalalla kynnyksellä. Hallituksen toiminta vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivien ajoneuvojen hankintatuessa ja henkilöautojen muuntotuessa on ollut varsin poukkoilevaa.

Poukkoilevalla politiikalla hallitus vesittää ja jopa vaarantaa vaihtoehtoisten kotimaisien polttoaineiden kehittämisen ja markkinoille pääsemisen edellytyksiä. Kaikilla ei ole varaa hankkia uutta sähköautoa, ja nykyisiä polttomoottoriautoja on mahdollista muuntaa kaasu- ja etanoliautoiksi, jotka toimivat kotimaisilla vähäpäästöisillä polttoaineilla.

Arvoisa rouva puhemies! Hallitus esittää paketti- ja kuorma-autojen vaihtoehtoisen käyttövoiman hankintatuen hakupäiväksi 31.12.24 sekä ajoneuvojen muuntotuen hakemisessa 15.12.24. Erityisesti valiokunnan kuulemien asiantuntijoiden mukaan hakuaika on aivan liian lyhyt. Hakuajan pidennystä puoltavat ajoneuvokannan uudistamisen tarkeys, raskaan liikenteen käyttövoimamurroksen liikkeelle saaminen, yritysten investointivarmuus ja se, että tukiin jo aiemmin myönnetty kolmivuotiset siirtomäärärahat saataisiin täysimääräisinä käytettyä.

Hallituksen esityksen perusteella vuodesta 2012 lähtien eduskunta on tehnyt päätökset yhteensä 38 miljoonan euron rahoituksesta muuntotukiin. Aiemmin budjetoidusta määrärahasta on Liikenne- ja viestintäviraston arvion mukaan yhä käyttämättä 2,4 miljoonaa euroa. Kyseessä on vuonna 2022 myönnetty kolmivuotinen siirtomääräraha täyssähköautojen hankintatukiin sisältäen myös kaasu- ja etanolikonversioiden tuet, joten muuntotukea voitaisiin tukea yhä vuoden 2022 talousarvionmuutoksen puitteissa. Katsomme, että määräraha olisi käytettävä kokonaan eduskunnan aikoinaan sille päättämiin tarkoituksiin.

Hallituksen esityksessä on myös etanoliautoilukonversion muuntotuen esitys 200 eurosta, mutta erityisesti etanoliautoilun konversiokustannukset ovat nousseet aika reippaasti, ja arvio on tällä hetkellä 800:sta 1 000 euroon. Olemme valiokuntakäsittelyssä esittäneet etanolituen konversiotuen nostamista 350 euroon.

Arvoisa puhemies! Edellä esittelyllä perustelulla esitämme vastalauseen muutosehdotuksineen, että lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena, paitsi 1 §:n 2 momentin kohdat 1 ja 3, joilla jatkettaisiin muuntotuen ja hankintatuen hakuaikaa, sekä kohta 7, joka koskee etanoliautoilun konversion korotettua muuntotukea. Näiltä osin esitän vastalauseita, ja tulemme kakkoskäsittelyssä myös esittämään vastalauseen lausumaehdotuksen.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Furuholm.

18.02 Timo Furuholm vas: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Eskelinen tässä edellä avasi tätä asiaa niin perusteellisesti, etten ala niitä kaikkia yksityiskohtia toistamaan, mutta tosissaan tämä opposition kritiikki liittyy vahvasti tähän etanolikonversioiden muuntotukeen, ja itse koen, että kyseessä on ollut tämmöinen mahdollisuus laajemmalle kansalle

Punkt i protokollet PR 62/2024 rd

osallistua tähän liikenteen reiluun siirtymään, tehdä niitä ilmastotekoja, kuten Eskelinen ilmaisi äsken, ja se sähköauto on vielä kuitenkin monelle liian tyyris hankinta, ja siksi vähän ihmettelen tätä.

Kyseessä ei ole mikään valtavan iso asia, mutta jostain syystä kuitenkin on valittu sitten tällainen linja, että esimerkiksi tämä määräaika on tehty näin kapoiseksi, kun me nyt täällä kesäkuussa tätä käsittelemme ja jo joulukuussa loppuu mahdollisuus tukea hakea, niin jokainen ymmärtää, että se ei ole kovin kummoinen aika. Ja kun sitä rahaa on tähän varattu, niin siitä syystä myös on ihan aiheellinen tämä tuen määrän pohdinta. Edustaja Eskelisen esittämä korotus kolmeen ja puoleen sataan euroon ei ole ollenkaan ylimitoitettu, ja kun ajatellaan, että jos tämä aikaikkuna nyt jää näin kapeaksi, niin eikö se olisi kuitenkin ilmaston ja ympäristön etu, että sitten saataisiin mahdollisimman paljon sitä laarissa olevaa rahaa käytettyä näihin ilmastotekoihin, mutta ilmeisesti se ei nyt tässä asiassa ole hallituksen tavoite.

Näistä syistä ja muutamasta muusta, kuten tästä poukkoilevasta politiikasta, joka haittaa kuluttajan mahdollisuuksia näihin tarttua, kannatan vahvasti näitä edustaja Eskelisen tekemiä muutosehdotuksia. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen poissa. — Edustaja Mikkonen.

18.05 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! On tosi hyvä, että annetaan erilaisia mahdollisuuksia siihen, miten voi vähentää autoilun päästöjä. Suomi on laaja maa, ja tiedämme, että yksityisautoilua monissa paikoin tarvitaan — vaikka esimerkiksi tuolla Pohjois-Karjalassa, josta itse tulen. Se, että ihmisillä olisi mahdollisuus myös se vanha auto muuntaa ympäristöystävällisemmäksi, on minusta semmoinen hyvä käytännön teko, ja on hienoa, että tätä on tuettu, ja on tärkeää, että tätä voitaisiin tukea todella jatkossakin. Nämä tuethan ovat olleet varsin suosittuja silloin, kun nämä viime kaudella olivat käytössä, niin että selvästikin näille tarvetta ja kysyntää on.

Tässä salissa usein puhutaan siitä, miten me voidaan varmistaa, että kansalaiset pystyvät tekemään myös parempia valintoja ja että ne valinnat ovat myös kansalaisille edullisia ja niihin kannustetaan. Minun mielestäni tämän tyyppiset välineet ovat tarpeellisia ja tärkeitä. Todellakin on hyvä, että pystyisimme tällaista tukea jatkossakin myöntämään. Todella, kun tähänhän on myös rahaa sinänsä ollut varattuna, niin on tietysti järkevää, että tämä raha tähän myös kohdennettaisiin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Edustaja Furuholm.

18.06 Timo Furuholm vas: Arvoisa rouva puhemies! Ihan lyhyesti vielä tästä kiireestä tavallaan haudata tämä tuki: Pidän sitä siinäkin mielessä ihmeellisenä, kun juuri hetki sitten saatiin tämä laajempi tulkinta sille, että tätä tukea voi hakea myös uudempiin autoihin. Tästä näkökulmasta pidän kyllä ihmeellisenä, että tavallaan on tehty työtä sen eteen, että helpotetaan tämän tuen hakemista, mutta nyt siitä halutaan sitten mahdollisimman nopeasti eroon. Tämä on tässä hallituksen politiikassa jälleen yksi tämmöinen ehkä todella pieni nyanssi, joka ei tue tämmöistä eteenpäin menevää ilmasto- ja luontopolitiikkaa. — Kiitos.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten och avbröt behandlingen av ärendet.